

Vergaderjaar 2008–2009

22 112

Nieuwe Commissievoorstellen en initiatieven van de lidstaten van de Europese Unie

Nr. 868

BRIEF VAN DE STAATSSECRETARIS VAN BUITENLANDSE ZAKEN

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 2 juni 2009

Overeenkomstig de bestaande afspraken heb ik de eer u hierbij drie fiche aan te bieden die werden opgesteld door de werkgroep Beoordeling Nieuwe Commissievoorstellen (BNC):

1. Verordening inzake vaststelling financieringsinstrument voor samenwerking met industrielanden, andere landen en gebiedsdelen met een hoog inkomen (kamerstuk 22 112, nr. 866);
2. Mededeling inzake Mid Term Review Financiële instrumenten voor externe actie (kamerstuk 22 112, nr. 867);
3. Verordening van de raad tot vaststelling meerjarenplan voor het Westelijk horsmakreelbestand.

De staatssecretaris van Buitenlandse Zaken,
F. C. G. M. Timmermans

Fiche: Verordening van de raad tot vaststelling meerjarenplan voor het Westelijk horsmakreelbestand

1. Algemene gegevens

Voorstel: voor een verordening van de raad tot vaststelling van een meerjarenplan voor het Westelijke horsmakreelbestand en de visserijtakken die dat bestand exploiteren

Datum Commissiedocument: 21 april 2009

Nr. Commissiedocument: COM(2009) 189

Prelex: http://ec.europa.eu/prelex/detail_dossier_real.cfm?CL=nl&DosId=198196

Nr. impact-assessment Commissie en Opinie Impact-assessment Board: SEC(2009) 524 en 525

Behandelingstraject Raad: Raadswerkgroep Visserij, verwachte behandeling in de Landbouw en Visserijraad najaar 2009

Eerstverantwoordelijk ministerie: LNV

Rechtsbasis, stemwijze Raad, rol Europees Parlement en comitologie:

- a) artikel 37, EG Verdrag
- b) Gekwalificeerde meerderheid, raadpleging Europees Parlement
- c) n.v.t.

2. Samenvatting BNC-fiche

Het voorgestelde meerjarenplan betreft de visserij op het westelijke bestand van horsmakreel. Geografisch betreft het de Noordoost Atlantische Oceaan van de Noordelijke Noordzee tot het Iberisch schiereiland. De vangstmogelijkheden zullen per 3 jaar worden bepaald op basis van ei-surveys. Jaarlijks worden deze vangstmogelijkheden (Total Allowable Catches, TAC's) vastgesteld door aftrek van eerdere vangsten in de 3-jarige periode. Het plan houdt rekening met de teruggooi van ongewenste bijvangsten. Dit wordt op een te ingewikkelde manier berekend. Het lange termijn doel is maximale duurzame opbrengst (Maximum Sustainable Yield, MSY). Er is voor het voorstel overleg gepleegd met wetenschappelijke comités en comités van belanghebbenden. Het voorstel is geënt op een initiatief van de Regionale Adviesraad voor de pelagische bestanden (PelRAC). De Nederlandse pelagische visserij is veruit de belangrijkste stakeholder in de visserij op horsmakreel. Voor toepassing van het plan is aanpassing van de TAC-gebieden een voorwaarde. Deze herindeling vindt separaat van dit voorstel plaats. Nederland kan zich erin vinden dat een herindeling plaatsvindt, mits er als gevolg van deze herindeling zelf geen verandering plaatsvindt in de totale vangstmogelijkheden.

– *Bevoegdheidsvaststelling en subsidiariteits- en proportionaliteitsoordeel*

Het Gemeenschappelijke Visserijbeleid is op basis van artikel 37 van het EG Verdrag een exclusieve bevoegdheid van de Gemeenschap. Subsidiariteit is derhalve niet van toepassing. Het voorstel voldoet aan het principe van proportionaliteit.

- *Risico's/implicaties/kansen*
Het plan draagt bij aan beter onderbouwd beheer van het bestand. Om het voorstel te kunnen toepassen is aanpassing van de huidige TAC-gebieden vereist.
- *Nederlandse positie en eventuele acties*
Nederland steunt het initiatief van de Commissie om de visserij op dit bestand onder een meerjarenplan te brengen met als doel het lange termijn doel van maximale duurzame opbrengst (MSY) te bereiken. Nederland streeft naar een goede uitvoerbaarheid van het voorgestelde regime.

3. Samenvatting voorstel

Het voorgestelde meerjarenplan wijkt af van andere plannen voor het beheer van pelagische bestanden. De driejaarlijkse ei-surveys vormen de basis voor het biologisch advies. Andere biologische gegevens over de status van het bestand zijn nagenoeg niet voorhanden. Volgens biologen is het aantal eieren een goede indicator voor een groei of afname van het bestand. Mochten er nieuwe wetenschappelijke inzichten komen, dan kunnen wijzigingen in het plan worden aangebracht. Een evaluatie is voorzien over 6 jaar. Het lange termijn doel is maximale duurzame opbrengst en een voorlopige bestending van de jaarlijkse vangsten van zo'n 140 000 ton. Jaarlijks wordt de TAC vastgesteld door aftrek van eerdere vangsten (en teruggooi) in de 3-jarige periode. Dit wordt op een ingewikkelde manier berekend en komt de transparantie niet ten goede. Het voorstel is geënt op een initiatief van de Pelagische Regionale Adviesraad. Tegenwoordig wordt horismakreel steeds meer voor menselijke consumptie gebruikt en steeds minder voor vismeel. Belangrijkste belanghebbenden zijn Nederland, Duitsland en Frankrijk. Daarnaast vissen Spanje en Portugal rond het Iberisch schiereiland, Denemarken in het Kanaal en Ierland in de West-Ierse wateren. Het voorstel bevat ook een vergunningsplicht voor vissers die dit bestand bevissen en verplichtingen voor lidstaten inzake kruiscontroles.

Impact assessment Commissie

De Commissie heeft 3 opties vergeleken. De eerste optie (geen beleidswijziging) is een continuering van een situatie waarbij de vangstmogelijkheden jaarlijks op ad hoc basis en politieke overwegingen worden vastgesteld. Dit wordt door de Commissie als niet wenselijk beschouwd. De tweede optie is bevroren of geleidelijke verlaging van de visserijdruk wegens het ontbreken van voldoende kennis over de biologische toestand van het bestand. Ook dit wordt door de Commissie op de lange duur als ongewenst ervaren. De derde optie, een beheerplan heeft de voorkeur van de Commissie. Er is gedacht aan beheer aan de hand van technische maatregelen of inspanningsregulering en aan beheer aan de hand van outputbeperkingen. De voorkeur gaat uit naar outputbeperkingen, hoewel rekening wordt gehouden met technische maatregelen om bijvangsten van juveniele vis te reduceren. Als beste komt een meerjarenplan uit de bus met de volgende inhoud: voor een periode van drie jaar worden stabiele TAC's vastgesteld overeenkomstig een oogstcontroleregeling waarin het oogstniveau wordt bepaald op basis van op de voorzorgsbenadering gestoeld advies en wordt aangepast aan de trend die uit de driejaarlijkse ei-surveys naar voren komt.

Nederland kan zich vinden in deze impact assessment.

4. Bevoegdheidsvaststelling en subsidiariteits- en proportionaliteitsoordeel

- a) *Bevoegdheid*: Het Gemeenschappelijke Visserijbeleid is op basis van artikel 37 van het EG Verdrag een exclusieve bevoegdheid van de Gemeenschap.
- b) *Functionele toets*:
- *Subsidiariteit*: Het Gemeenschappelijke Visserijbeleid is een exclusieve bevoegdheid van de Gemeenschap, het subsidiariteitsbeginsel is derhalve niet van toepassing.
 - *Proportionaliteit*: positief.
 - *Onderbouwing*: Het is aannemelijk dat dit plan zal bijdragen aan het bereiken van een maximale duurzame opbrengst (MSY) op de middellange termijn. Het plan houdt daarbij voldoende rekening met stabiliteit voor de sector. Een vergunningsplicht is een zwaar middel dat gerechtvaardigd wordt door het belang om dit bestand te beschermen.
- c) *Nederlands oordeel*: Nederland steunt het initiatief van de Commissie om de visserij op dit bestand onder een meerjarenplan te brengen met als doel het lange termijn doel van MSY te bereiken. Nederland streeft naar een goede uitvoerbaarheid van het voorgestelde regime. Om het voorstel te kunnen toepassen is wel aanpassing van de huidige TAC-gebieden vereist. Het huidige westelijke TAC-gebied komt niet overeen met het Westelijke beheersgebied. Nederland wenst bij de vaststelling van controlemaatregelen voldoende aandacht voor de uitvoerbaarheid en voor het voorkomen van regeldruk voor de bedrijven in de sector.

5. Implicaties financieel

- a) *Consequenties EG-begroting*: Geen.
- b) *Financiële consequenties (incl. personele) voor rijksoverheid en/of decentrale overheden* Geen.
- c) *Financiële consequenties (incl. personele) voor bedrijfsleven en burger* Financieel gezien is het voorstel, dat betrekking heeft op een vangstwaarde van 60 miljoen euro per jaar (Europees), van middelgroot belang. Het voorstel zorgt op de korte termijn voor een bestendiging van de huidige vangstmogelijkheden, dus financiële negatieve consequenties zullen beperkt zijn.
- d) *Administratieve lasten voor rijksoverheid, decentrale overheden* Geen.
- e) *Administratieve lasten voor bedrijfsleven en burger* Het plan voorziet in de invoering van vergunningensysteem (een speciaal visdocument). Dit brengt administratieve lasten met zich mee. Nederland wenst bij de invoering van nieuwe vergunningsystemen voor de visserij aandacht voor het voorkomen van onnodige regeldruk voor bedrijven (nalevingskosten, administratieve lasten, toezichtskosten).

Ten aanzien van het nationale programma administratieve lasten voor bedrijven in het bijzonder is er sprake van een netto reductiedoelstelling van 25%. Dit betekent dat onvoorziene stijgingen van de administratieve lasten voor bedrijven (voortvloeiend uit zowel nationale als Europese wet- en regelgeving) dienen te worden gecompenseerd door het beleidsverantwoordelijke departement, conform de interdepartementale hoofdafspraken voor compensatie van administratieve lastentegenvallers. Om te komen tot een merkbare vermindering van administratieve lasten voor bedrijven dienen compensaties zoveel mogelijk te geschieden binnen het domein waarin de tegenvaller plaatsvindt (bijlage 7 miljoennota).

6. Implicaties juridisch

- a) *Consequenties voor nationale en decentrale regelgeving en/of sanctio-
nering beleid*
De verordening zal, om het vergunningensysteem nationaal te kunnen uitvoeren, uitgewerkt worden in nationale regelgeving.
- b) *Voorgestelde implementatietermijn (bij richtlijnen en kaderbesluiten),
dan wel voorgestelde datum inwerkingtreding (bij verordeningen en
beschikkingen) met commentaar t.a.v. haalbaarheid 20 dagen na publi-
catie. Dit is haalbaar.*
- c) *Wenselijkheid evaluatie-/horizonbepaling* De verordening voorziet in een evaluatie na zes jaar. Dit is wenselijk.

7. Implicaties voor uitvoering en handhaving

- a) *Uitvoerbaarheid* De bepalingen van deze verordening zijn uitvoerbaar. Om het voorstel te kunnen toepassen is een aanpassing van de huidige TAC-gebieden vereist. Het huidige westelijke TAC-gebied komt niet overeen met het Westelijke beheersgebied. Nederland wenst bij de vaststelling van controlemaatregelen voldoende aandacht voor de uitvoerbaarheid.
- b) *Handhaafbaarheid* Geen.

8. Implicaties voor ontwikkelingslanden

Bij een tekort aan visserijmogelijkheden in Europese wateren, met name van de meest belangrijke bestanden (makreel, horsmakreel) zal de pelagische industrie uitwijken naar andere visserijgebieden, wellicht van ontwikkelingslanden. Visserijpartnerschapsakkoorden met derde landen zullen de duurzaamheidsaspecten rondom het beheer van visbestanden moeten waarborgen. Dit geldt ook voor afspraken met Regionale Visserij Beheer organisaties (Regional Fisheries Management Organisations, RFMO's).

9. Nederlandse positie (belangen en eerste algemene standpunt)

De Nederlandse pelagische visserij is veruit de belangrijkste stakeholder in de visserij op horsmakreel. Nederland ziet met tevredenheid dat het voorstel geënt is op het voorstel uit 2007 van de pelagische regionale advies raad. De laatste jaren is met succes gebruik gemaakt van nieuwe biologische gegevens in de adviezen. De vangsten zijn met succes gereduceerd en gestabiliseerd. Het gebrek aan biologische kennis en de ervaring van de laatste jaren rechtvaardigen de toepassing van een innovatieve techniek. Hoewel de jaarlijkse vangsthoeveelheden op een ingewikkelde manier vastgesteld worden, kan Nederland zich scharen achter dit plan. Volgens internationale wetenschappers van de International Council for the Exploration of the Sea (ICES), voldoet het plan op korte termijn (3 jaar) aan het voorzorgsprincipe. Nederland hecht eraan dat ICES alsnog naar het plan kijkt en ook de lange termijn meeneemt. Eigenlijk had het meerjarenplan al in 2008 gepresenteerd zullen worden, maar discussies over de herindelings van de beheersgebieden hebben dit verhinderd. De herindelings wordt dan ook als belangrijk knelpunt gezien. Nederland wil met de Commissie zoeken naar een oplossing hiervoor. Voorop staat dat de totale vangstmogelijkheden voor Nederland behouden blijven.